

Қызылорда облысы бойынша қоршаған ортаның жай-күйі туралы ақпараттық бюллетені

№4 шығарылым
Сәуір 2021 жыл

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ, ГЕОЛОГИЯ
ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК
ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ФИЛИАЛЫНЫҢ
КЕШЕНДІ ЗЕРТХАНАСЫ

	Мазмұны	Пара к
	Алғы сөз	3
1	Атмосфералық ауаны ластаудың негізгі көздері	4
2	Атмосфералық ауа сапасының жай-күйі	4
3	Жер үсті сулары сапасының жай-күйі	8
4	Қызылорда облысы бойынша топырақтың ауыр металдармен ластану жай-күйі	9
5	Радиациалық жағдай	10
6	Атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамы	10
7	Қосымша 1	12
8	Қосымша 2	13
9	Қосымша 3	14

Алғы сөз

Ақпараттық бюллетенің Қызылорда облысы бойынша "Қазгидромет" РМК филиалының қоршаған ортаның жай-күйінемониторингжасаукешенді зертханасының мамандарымен орындаларған жұмыстардың нәтижелері бойынша дайындалған.

Бюллетенің Қызылорда облысы аумағындағы қоршаған ортаның жай-күйі туралы Мемлекеттік органдарды, қоғаммен мен халықты ақпараттандыруға арналған және ластану деңгейінің өзгеруі болған тенденциясын есе жатқан өзгерістер үрдісін ескере отырып, ҚР Қоршаған ортаны қорғау саласындағы іс-шаралардың тиімділігін одан әрі бағалауға мүмкіндік береді.

Қызылорда облысының атмосфералық ауа қабаты сапасының бағалау

1. Атмосфералық ауа қабатының негізгі ластаушы заттары

«Қызылорда облысы экология департаменті» және «Қызылорда облысы бойынша табиғи ресурстар және табиғат пайдалануда реттеу басқармасының» ақпараттарына сәйкес, қалада қоршаған ортаға эмиссия жүргізетін мекемелер саны 1006. Стационарлы көздерден шығарылатын нақты ластаушы заттар шығындылары 26,96 мың тонна құрайды.

Автотранспорт құрылғылар саны басты есепте жеңіл автомобильдер 136 162 мың бірлікті құрайды, оның 18 821 бірлігі газ қолданады.

Қызылорда облысы энергетика және тұрғынүй-коммуналдық шаруашылығы басқармасының ақпаратына сәйкес, Қызылорда қаласында 64 147 жеке тұрғын жайлар және 144 өндірістік мекемелер.

2. Қызылорда облысы бойынша атмосфералық ауаның ластану жай-күйі

Қызылорда облысының аумағында атмосфералық ауаның жай-күйіне бақылау жүргізу 3 бекет бойынша жүргізіледі, оның ішінде 1 қолдан сынама алынатын бекет және 2 автоматты станция (Қосымша 1).

Жалпы қала бойынша 8 көрсеткіш анықталады: 1) PM-10 қалқыма бөлшектер; 2) PM-2,5 қалқыма бөлшектер; 3) қалқыма бөлшектер 4) азот диоксиді; 5) күкірт диоксиді; 6) азот оксиді; 7) көміртегі оксиді; 8) озон

1 кестеде бақылау жүргізу бекеттерінің орналасуы және әр бекет бойынша анықталатын көрсеткіштер тізімінің ақпараты берілген.

1 кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны және анықталатын қоспалар

№	Сынама алу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	кол күшімен алынған сынама(дискретті әдіс)- тәулігіне 3 рет	Төрекулов көшесі 76	қалқыма бөлшектер (шан), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді.
2	үзіліссіз режимде- әр 20 минут сайын	Берденов көшесі, 6,	PM-2,5 қалқымалы бөлшектері, PM-10 қалқымалы бөлшектері, күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, озон, гамма қуаттылығыны дозасы.
3		Койсары батыр көшесі н/з	Қалқымала бөлшектер PM-10, күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, озон, гамма қуаттылығыны дозасы.

Қызылорда қаласында стационарлық бақылау бекеттерімен қатар жылжымалы экологиялық зертхана жұмыс жасайды, жылжымалы зертхана көмегімен қосымша қаланың 5 нүктесі бойынша ауа сапасын өлшеу жүргізіледі

(2-қосымша- экспедициялық нүктелерден сынамалар алу картасы) 4 көрсеткіш бойынша: 1) қалқыма бөлшектер (шан); 2) күкірт диоксиді; 3) көміртегі оксиді; 4) азот диоксиді;

Қызылорда қаласы бойынша 2021 жылдың сәуір айына атмосфералық ауа сапасына бақылаулар нәтижелері

Стационарлық бақылау желісінің деректері бойынша (10.1-сур.) қаланың атмосфералық ауасы жалпы ластану деңгейі **төмен** болып бағаланды, СИ=1,0 (төмен деңгей), ЕЖК=0% (төмен деңгей) анықталды (1,2-сур.).

Жалпы кенті бойынша ластаушы заттардың максималды-бірлік және орташа айлық заттар шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

5 кесте

Нақты көрсеткіштер, нормадан асу еселігі, сонымен қатар сапа нормативінен асу еселігі және саны 2 кестеде көрсетілген

2 кесте

Атмосфералық ауа ластануының сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр (Q _{o.t.})		Ең жоғарғы бір реттік шоғыр (Q _{m.b.})		НП %	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	МГ/М ³	ШЖШ _{o.t.} асу еселігі	МГ/М ³	ШЖШ _{m.b.} асу еселігі		>ШЖ Ш	>5 ШЖШ	>10 ШЖ Ш
Қалқыма бөлшектер (шан)	0,0700	0,47	0,0709	0,14	0,0			
PM-2,5 қалқыма бөлшектері	0,0013	0,04	0,0467	0,29	0,0			
PM-10 қалқыма бөлшектері	0,0287	0,48	0,2383	0,79	0,0			
Күкірт диоксиді	0,043	0,86	0,320	0,64	0,0			
Көміртегі оксиді	0,3516	0,12	2,9719	0,59	0,0			
Азот диоксиді	0,0248	0,62	0,1191	0,60	0,0			
Азот оксиді	0,0062	0,10	0,1358	0,34	0,0			
Озон	0,0296	0,99	0,1227	0,77	0,0			

3 кесте

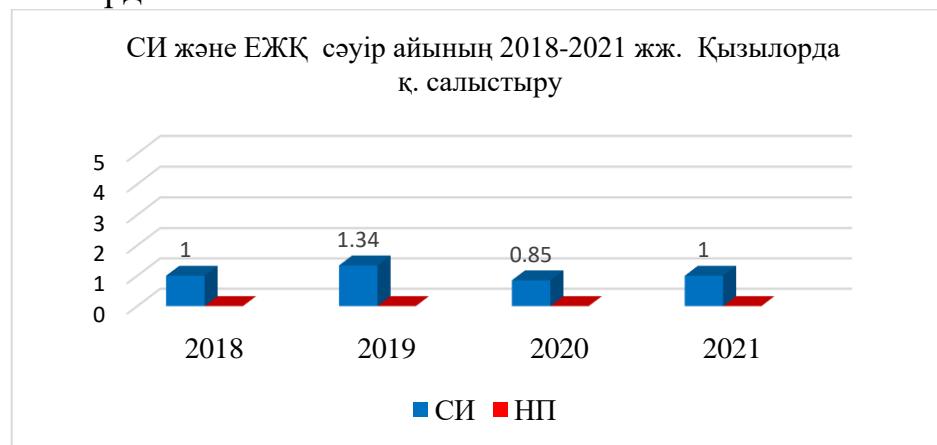
Эпизодтық бақылау деректері бойынша ластаушы заттардың максимальды шоғыры

Анықталатын коспалар	Елді мекен атаяу									
	Ақмешіт м/а		Солтүстік промзона		Оңтүстік промзона		Бакалейторг аумағы		Шұғыла балабақшасы	
	МГ/М ³	ШЖ Ш	МГ/М ³	ШЖ Ш	МГ/М ³	ШЖ Ш	МГ/М ³	ШЖ Ш	МГ/М ³	ШЖ Ш
Қалқыма заттар	0,06	0,1	0,05	0,1	0,06	0,1	0,06	0,1	0,06	0,1
Күкірт диоксиді	0,021	0,0	0,016	0,0	0,020	0,0	0,020	0,0	0,019	0,0
Көміртегі оксиді	0,8	0,2	0,8	0,2	0,8	0,2	0,8	0,2	0,8	0,2
Азот диоксиді	0,02	0,1	0,01	0,0	0,02	0,1	0,01	0,0	0,01	0,0

Ластаушы заттардың максималды-бір реттік концентрациялары белгіленген нормада болды.

Нәтижесі:

Соңғы 4 жылда атмосфералық ауаның ластану деңгейі ссөүір айында төмендегідей өзгерді:

Графиктен көрінгендей, ластану деңгейі соңғы 2018-2021 жж. төмен болды.

Метеорологиялық жағдайлар

Қызылорда қаласының ауа райы бір ай бойы циклондардың, антициклондардың және атмосфералық фронттардың ықпалында болды. Шанды дауыл, екпінді жел 19 м/с дейін болды, жауын-шашын мөлшері 11,1 мм, желдің орташа жылдамдығы 2,7 м/с.

2.1 Ақай кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану жай-күйі

Атмосфералық ауаның жай-күйіне бақылау 1 стационарлық бекетте жүргізілді.

Жалпы кент бойынша 5 көрсеткіш анықталады: 1) қалқыма бөлшектер; 2) азот диоксиді; 3) күкірт диоксиді; 4) азот оксиді, 5) көміртегі оксиді;

4 кестеде бақылау жүргізу бекетінің орналасуы және анықталатын көрсеткіштер тізімінің ақпараты берілген.

4 кесте
Бақылау бекеттерінің орналасу орны және анықталатын қоспалар

№	Сынама алу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	Ұзіліссіз режимде-эр 20 минут сайын	Коркыт-Ата көшесі, 23А	Қалқымалы бөлшектер(шан),күкірт диоксиді,көміртегі оксиді,азот диоксиді, азот оксиді, гамма қуаттылығының дозасы.

Атмосфераның ластануын жалпы бағалау. Стационарлық бақылау желісінің деректері бойынша (10.2-сур.) атмосфералық ауаның жалпы ластану деңгейі **төмен** болып бағаланды, СИ=0,6 (төменгі деңгей) және ЕЖҚ=0% анықталды.

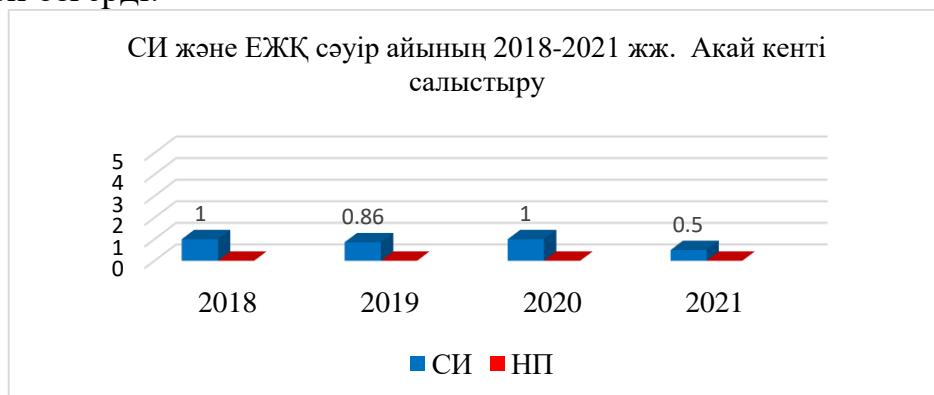
Жалпы кенті бойынша ластаушы заттардың максималды-бірлік және орташа айлық заттар шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Ақай кенті бойынша атмосфералық ауа ластануының сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр ($Q_{o.t.}$)		Ең жоғарғы бір реттік шоғыр ($Q_{m.b.}$)		НП %	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м ³	ШЖШ _{o.t.} ас у еселігі	мг/м ³	ШЖШ _{m.b.} ас у еселігі		>ШЖШ	>5 ШЖШ	>10 ШЖШ
Қалқыма бөлшектер (шан)	0,0000	0,00	0,00	0,00	0,00			
Күкірт диоксиді	0,0093	0,19	0,20	0,40	0,00			
Көміртегі оксиді	0,0268	0,01	1,61	0,32	0,00			
Азот диоксиді	0,0040	0,10	0,09	0,47	0,00			
Азот оксиді	0,0003	0,00	0,05	0,13	0,00			

Нәтижесі:

Соңғы 4 жылда атмосфералық ауаның ластану деңгейі сәуір айында төмендегідей өзгерді:

Графиктен көрінгендей, ластану деңгейі соңғы 2018-2021 жж. төмен болды

2.2 Төретам кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану жай-күйі

Атмосфералық ауаның жай-күйіне бақылау 1 стационарлық бекетте жүргізілді.

Жалпы кент бойынша 5 көрсеткіш анықталады: 1) *PM-10 қалқыма бөлшектер*; 2) *азот диоксиді*; 3) *күкірт диоксиді*; 4) *азот оксиді*, 5) *көміртегі оксиді*;

6 кестеде бақылау жүргізу бекетінің орналасуы және анықталатын көрсеткіштер тізімінің ақпараты берілген.

Бақылау бекеттерінің орналасу орны және анықталатын қоспалар

№	Сынама алу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	ұзіліссіз режимде-эр 20 минут сайын	Муратабаев көшесі, 51 «А»	PM-10 қалқымалы бөлшектері, күкірт диоксиді, азот диоксиді, азот оксиді, гамма қауттылығы.

Атмосфераның ластануын жалпы бағалау. Стационарлық бақылау желісінің деректері бойынша атмосфералық ауасының жалпы ластану деңгейі **төмен** болып бағаланды, СИ=1,0 (төменгі деңгей) және ЕЖҚ=0% (төменгі деңгей) анықталды.

Жалпы кенті бойынша ластаушы заттардың максималды-бірлік және орташа айлық заттар шоғырлары ШЖШ-дан аспады

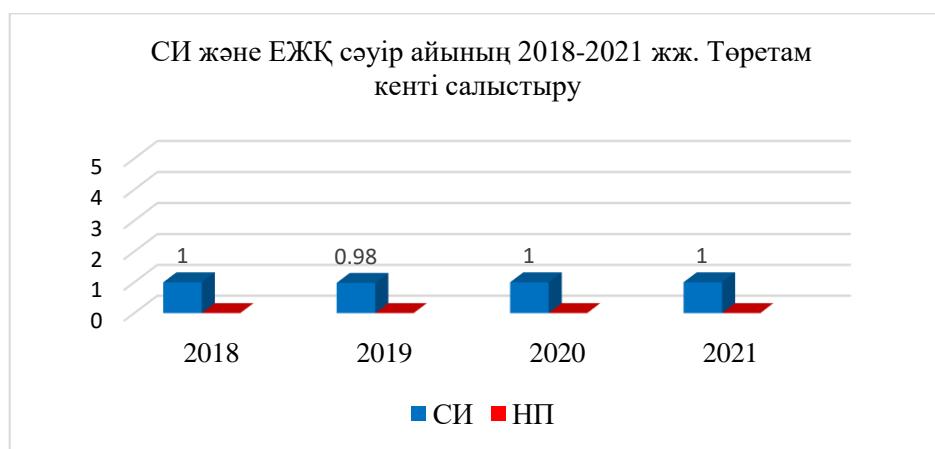
Кесте 7

Төретам кенті бойынша атмосфералық ауа ластануының сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр ($Q_{o.t.}$)		Ең жоғарғы бір реттік шоғыр ($Q_{m.b.}$)		НП %	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м ³	ШЖШ _{o.t.ac} у еселігі	мг/м ³	ШЖШ _{m.b.acu} еселігі		>ШЖШ	>5 ШЖШ	>10 ШЖШ
PM-10 қалқыма бөлшектері	0,0000	0,00	0,00	0,00	0,0000			
Күкірт диоксиді	0,0128	0,26	0,086	0,17	0,0128			
Көміртегі оксиді	0,1572	0,05	1,8078	0,36	0,1572			
Азот диоксиді	0,0311	0,78	0,19	0,93	0,0311			
Азот оксиді	0,0051	0,09	0,27	0,67	0,0051			

Нәтижесі:

Соңғы 4 жылда атмосфералық ауаның ластану деңгейі төмендегідей өзгерді:

Графиктен көрінгендей, ластану деңгейі соңғы 2018-2021 жж. төмен болды.

3. Қызылорда облысы бойынша жер үсті сулары сапасының жай-куйі мониторингі

Қызылорда облысы аумағында жер үсті суларының сапасына бақылау 1 су объектісінің Сырдария өзені 6 тұстамасында жүргізілді.

Жер үсті суларын зерттеу кезінде су сынамаларында су сапасының **34** физикалық және химиялық көрсеткіштері анықталады: *көзбен шолу, судың шығысы мен деңгейі, су температурасы, еріген оттегі, сутегі көрсеткіші*,

OBT₅, OXT, қалқыма заттар, түсі, мөлдірлігі, иондар сомасы, құргақ қалдық, гидрокарбонаттар, құрамында тұз бар негізгі иондар, биогенді (азот, фосфор, темір қосылыстары) және органикалық заттар (мұнай өнімдері, СББЗ, үшін фенолдар), ауыр металдар, пестицидтер.

Қызылорда облысы аумағындағы жер үсті сулар сапасының мониторинг нәтижелері.

Қазақстан Республикасының су объектілерінің су сапасын бағалауға арналған негізгі нормативтік құжаттар «Су объектілерінде судың сапасын жіктеудің бірынғай жүйесі» (бұдан әрі - Бірынғай жіктеме) болып табылады.

Су объектілерінің су сапасы Бірынғай жіктеме бойынша келесідей бағаланады:

3 кесте

Су объектісінің атауы	Су сапасының класы		Көрсеткіштер	Өлшем бірлік	концентрация
	апрель 2020 ж.	апрель 2021ж.			
Сырдария өзені	4 класс	4 класс	Сульфаттар	мг/дм ³	405

Кестеден көріп отырғанымыздай, 2020 жылғы сәуірімен салыстырғанда Сырдария өзенінің жер үсті суларының сапасы айтартылғанда өзгермеген, сапа класы 4 класс деңгейінде қалады.

Қызылорда облысы бойынша су объектілеріндегі негізгі ластаушы зат сульфаттар болып табылады. Көрсеткіштер бойынша сапа нормативтерінің асып кетуі негізінен өңірдің ауыл шаруашылығы қызметімен байланысты.

2021 жылғы сәуірінде Қызылорда облысының аумағында жоғары ластану және экстремалды жоғары ластану жағдайлары тіркелмеді.

2 Қосымшада тұстамалар шегінде су объектілерінің сапасы бойынша ақпарат.

4. Қызылорда облысы бойынша топырақтың ауыр металдармен ластану жай-күйі

Қызылорда қаласындағы түрлі аудандардан алынған топырақ сынамасында хром - 0,15-1,3 мг/кг, қорғасын 13,2-20,1 мг/кг, мырыш – 5,1-25,1 мг/кг, кадмий – 0,14-0,25 мг/кг, мыс – 0,52-2,8 мг/кг шамасында өзгерді.

Күл қоқыс үйінділері ауданынан (онтүстікке 500 м) алынған топырақ сынамасында мырыш концентрациясы 1,1 ШЖШ болды.

Абай аулындағы суландыру алқабында, демалыс орны аумағында (пионер саябағы), Теміржол бекеті аумағында, су жинайтын бөген (фильтрлеу алаңына шығу, бассейн бастамасы), Баймұрат аулындағы суландыру алқабы ауданында ауыр металдар концентрациясы рұқсат етілген норма көлемінде болды.

Байқоңыр қаласындағы түрлі аудандардан алынған топырақ сынамасындағы хром концентрациясы 0,3-2,2 мг/кг, қорғасын 8,9-33,6 мг/кг, мырыш – 5,2-6,3 мг/кг, кадмий – 0,11-0,21 мг/кг, мыс – 0,62-0,85 мг/кг шамасында өзгеріп, рұқсат етілген нормадан аспады.

Орталық базар ауданынан (оңтүстікке 500 м) алынған топырақ сынамасында қорғасын концентрациясы 1,1 ШЖШ болды.

Ақбасты а.о. алынған топырақ сынамасындағы хром 0,15 мг/кг, қорғасын 4,2 мг/кг, мырыш – 3,2 мг/кг, кадмий – 0,07 мг/кг, мыс – 0,31 мг/кг шамасында болып, рұқсат етілген нормадан аспады.

Құланды ауылында алынған топырақ сынамасындағы хром концентрациясы 0,46 мг/кг, қорғасын 3,8 мг/кг, мырыш – 4,4 мг/кг, кадмий – 0,04 мг/кг, мыс – 0,44 мг/кг шамасында болып, рұқсат етілген нормадан аспады.

4. Радиациялық жағдай

Атмосфералық ауаның ластауының гамма сәулелеууңу деңгейі күнсайын жергілікті 3 метеорологиялық станцияларда (Арал теңізі, Қызылорда, Шиелі) және Қызылорда қаласы (№3ЛББ) мен Ақай (№1ЛББ), Төретам (№1 ЛББ) кенттерінің 3 автоматты бекетінде бақылау жүргізіледі (қосымша 1)

Облыстың елді- мекендері бойынша атмосфералық ауа қабатына жерге жақын қабатындағы радиациялық гамма-фонның орташа мәні 0,02-0,24 мкЗв/сағ. аралығында. Облыс бойынша радиациялық гамма-фонның орташа мәні 0,12 мкЗв/сағ., яғни шекті жол берілетін шамаға сәйкес келеді.

Атмосфераның жерге жақын қабатында радиоактивтердің түсү тығыздығына бақылау Қызылорда облысының аумағында 2 метеорологиялық станцияларда (Арал теңізі, Қызылорда) ауа сынамасын горизонтальді планшеттер алу жолымен жүзеге асырлады. Барлық станцияда бес тәулік сынама жүргізіледі.

Облыс аумағында атмосфераның жерге жақын қабатында орта тәуліктік радиоактивтердің түсү тығыздығы 1,1-2,1 Бк/м² аралығында болды. Облыс бойынша радиоактивті түсулердің орташа тығыздығы 1,6 Бк/м², бұл шекті жол берілетін деңгейінен аспады

Қызылорда облысының аумағындағы атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамы

Атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамына бақылау 3 метеостанцияда (Арал теңізі, Жусалы, Қызылорда) алынған жаңбыр суына сынама алумен (10.5-сурет) жүргізілді.

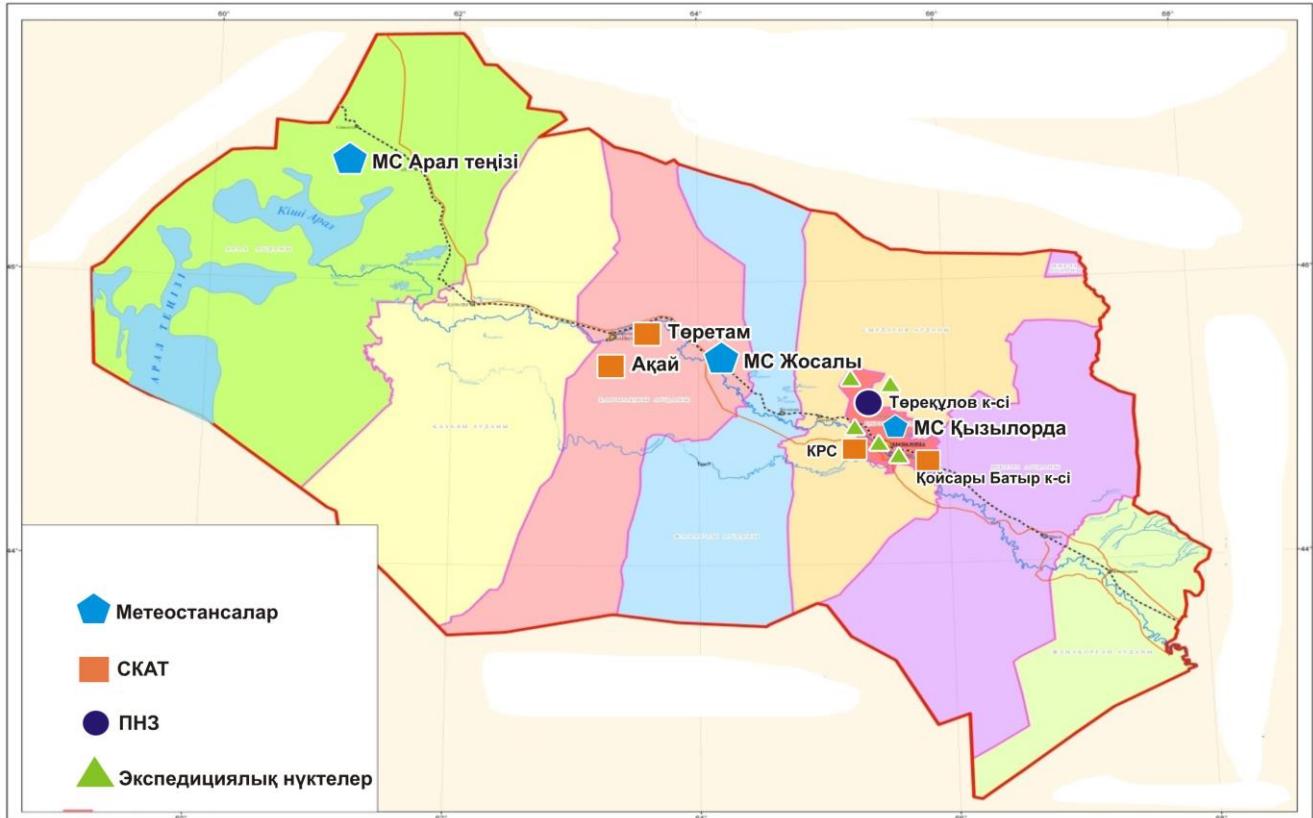
Жауын-шашын құрамында барлық анықталатын заттардың шоғырлары шекті рұқсат етілген шоғырлардан (ШЖШ) аспады.

Жауын-шашын сынамаларында сульфаттар 47,09%, гидрокарбонаттар 33,49%, кальций иондары 16,56 %, хлоридтер 11,36 %, натрий иондары 7,29 %, басым болды.

Ең үлкен жалпы минерализация Арал теңізі МС – 128,627 мг/л, ең азы Жосалы МС 33,5 мг/л белгіленді.

Атмосфералық жауын-шашынның үлесті электр өткізгіштігі 60,2 мкСм/см-ден (Жосалы МС) 216,2 мкСм/см (Арал теңізі МС) дейінгі шекте болды.

Түскен жауын-шашын сынамаларында қышқылдық сілтісі аз негізінде сипатта болып, 5,61 (Жосалы МС) – 6,84 (Қызылорда МС) аралығында өзгерді.

Сур.1 – Қызылорда қаласында орналасқан бақылау постар, экспедициялық нүктелер және метеостансалар(жауын-шашын)

Қызылорда облысы жер үсті су сапасының тұстамалар бойынша ақпараты

Су объектісіндең тұстама	Физика-химиялық параметрлердің сипаттамасы	
Сырдария өзені	суының температурасы 3,4-8,2°C, сутектік көрсеткіштің орташа мәні 7,1-8,1 суда еріген оттегінің концентрациясы 7,12 – 8,19 мг/дм3, ОБТ5 орта есеппен 0,9-1,2 мг/дм3, мөлдірлігі 21 см, иісі барлық бекеттерде 0 балл.	
тұстама Төмен Арық бекеті, – Қызылорда қаласы (Тюмень-Арық гб, Төмен Арық станциясынан 2,2 шакырым БОБ-қа қарай, 0,25 шакырым бекеттен төмен	4 класс	сульфаттар – 390 мг/дм3. Сульфаттар нақты концентрациясы фондық кластан аспайды.
тұстама - Қызылорда қ.(қаладан 0,5 шакырым жоғары)	4 класс	сульфаттар – 400 мг/дм3. Сульфаттар нақты концентрациясы фондық кластан асады.
тұстама Кызылорда қаласы (қаладан 3 шакырым төмен)	4 класс	сульфаты - 410 мг/дм3. Сульфаттар нақты концентрациясы фондық кластан аспайды.
Тұстама Жосалы кенті (су бекетінде)	4 класс	сульфаты – 400 мг/дм3. Сульфаттар нақты концентрациясы фондық кластан аспайды.
Тұстама Қазалы қаласы. Қазалыдан 3,0 шакырым ОБ-қа қарай, су бекетінен	4 класс	минерализация – 1350,1 мг/дм3, сульфаты - 420 мг/дм3. Минерализация және сульфаттар нақты концентрациясы фондық кластан аспайды.
тұстама Караганда аудандық аймағындағы ауылдар (су бекетінен)	4 класс	минерализация – 1324,5 мг/дм3, сульфат – 410 мг/дм3. Минерализация және сульфаттар нақты концентрациясы фондық кластан аспайды.

Анықтама бөлімі

Елді – мекен ауасындағы ластаушы заттардың шекті жол берілген шоғырлары (ШКШ)

Коспаның атауы	ШЖШ мәні, мг/м³		Қауыпты класы
	Максималды бір реттік ШЖШ _м	ортатәуліктік (ШЖШ _{о.т})	
Азот диоксиді	0,2	0,04	2
Азот оксиді	0,4	0,06	3
Аммиак	0,2	0,04	4
Бенз/a/пирен	-	0,1 мкг/100 м³	1
Бензол	0,3	0,1	2
Бериллий	0,09	0,00001	1
Қалқымалы заттар (шан)	0,5	0,15	3
PM 10 қалқымалы бөлшектер	0,3	0,06	
PM 2,5 қалқымалы бөлшектер	0,16	0,035	
Хлорлы сутек	0,2	0,1	2
Кадмий	-	0,0003	1
Кобальт	-	0,001	2
Марганец	0,01	0,001	2
Мыс	-	0,002	2
Күшән	-	0,0003	2
Озон	0,16	0,03	1
Қорғасын	0,001	0,0003	1
Күкірт диоксиді	0,5	0,05	3
Күкірт қышқылы	0,3	0,1	2
Лүкіртсугегі	0,008	-	2
Көміртегі оксиді	5,0	3	4
Фенол	0,01	0,003	2
Формальдегид	0,05	0,01	2
Фторлы сутек	0,02	0,005	2
Хлор	0,1	0,03	2
Хром (VI)	-	0,0015	1
Мырыш	-	0,05	3

«Қалалық және ауылдық елді-мекендердегі атмосфералық ауаға қойылатын гигиеналық нормативтер» (2015 жылғы 28 ақпандығы №168 СанЕН

Атмосфераның ластану индексінің дәрежесін бағалау

Градации	Загрязнение атмосферного воздуха	Показатели	Оценка за месяц
I	Төмен	СИ ЕЖК, %	0-1 0
II	Көтерінке	СИ ЕЖК, %	2-4 1-19
III	Жоғары	СИ ЕЖК, %	5-10 20-49
IV	Өте жоғары	СИ ЕЖК, %	>10 >50

Мемлекеттік органдарды тұрғындар қоғамдастығын ақпараттандыру үшін қалалардың атмосфера ластануының жай-күйі жөніндегі күжат 52.04.667-2005 БҚ. Әзірлеуге, салуға, баяндауғажәнемазмұндауғақойылатын жалпыталаптар.

Су пайдалану санататры (түрлөрі) бойынша су пайдалану сыныптарын саралау

Суды пайдалану санатты (түрі)	Назначение/тип очистки/Газарту мақсаты/түрі	Суды пайдалану сыныптары Классы водопользования				
		1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып	5 сынып
Балық шаруашылығы	Албырт балық	+	+	-	-	-
	Тұқы балық	+	+	-	-	-
Шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау	Қарапайым су дайындау	+	+	-	-	-
	Дағдылы су дайындау	+	+	+	-	-
	Қарқынды су дайындау	+	+	+	+	-
Рекреация		+	+	+	-	-
Суару	Дайындықсыз	+	+	+	+	-
	Картада тұнбалау	+	+	+	+	+
Өнеркәсіптік:						
технологиялық мақсатта, салқыннату үрдісі		+	+	+	+	-
гидроэнергетика		+	+	+	+	+
пайдалы қазбаларды өндіру		+	+	+	+	+
көлігі		+	+	+	+	+

Су объектілерінде су сапасын жіктеудің бірынғай жүйесі (ҚР АШМ СРК 09.11.2016 жылғы №151 бұйрығы)

Радиациялық қауіпсіздік нормативі*

Нормаланатын шамалар	Доза шектері	
	Халық	
Тиімді доза		Кез келген кезекті 5 жыл үшін жылына орташа 1 мЗв, бірақ жылына 5 мЗв – тен артық емес

* Радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге Санитарлық-эпидемиологиялық талаптар

«КАЗГИДРОМЕТ» РМК ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ФИЛИАЛЫ

МЕКЕН ЖАЙ:

**ҚЫЗЫЛОРДА ҚАЛАСЫ
БӨКЕЙХАНКОШЕСІ51А
ТЕЛ. 8-(7242)-23-85-73**

E MAIL:INFO_KZO@METEO.KZ